

RIGSADVOKATEN

Rigsadvokatens
beretning 2013

Behandling af klager
over politiet i Grønland

2013

Rigsadvokatens
beretning 2013

Behandling af klager
over politiet i Grønland

2013

Rigsadvokatens beretning 2013

Behandling af klager over politiet i Grønland

Publikationen kan hentes på Rigsadvokatens hjemmeside

<http://www.anklagemyndigheden.dk>

ISBN 978-87-994753-2-2 (Internet)

Layout: Rumfang 15064-72

ISSN 1601-4138

Indholdsfortegnelse

Forord	5
1. Almindelig virksomhed i 2013	6
1.1 Indledning	6
2. Sagsstatistik og konkrete klagesager	8
2.1 Statistik over indkomne politiklagenævnsager	8
2.2 Statistik over afgjorte og verserende politiklagenævnsager	8
2.2.1 Statistik over afgjorte adfærdssager	9
2.2.2 Statistik over afgjorte kriminalsager	10
2.3 Statistik over sager afgjort af Rigsadvokaten	11
3. Gennemgang af konkrete sager	12
3.1 Lovens kapitel 2 – adfærdsklager	12
3.2 Lovens kapitel 3 – kriminalsager	16
Supplerende oplysninger vedrørende sager omtalt i tidligere beretninger	17
3.3 Sager som politimesteren har indledt af egen drift	17
3.4 Undersøgelser omfattet af § 17, stk. 2	18
3.5 Sager behandlet af Rigsadvokaten	19
Supplerende oplysninger vedrørende sager omtalt i tidligere beretninger	20
Politiklagenævnet i Grønlands delberetning 2013	22
Stikordsregister	24
Sagsregister	27
Bilag	28
Bilag 1: Politiklagenævnet i Grønlands medlemmer pr. 1. januar 2013 ..	28

Forord

Til Grønlands Landsting, Folketinget og justitsministeren

Efter § 33 i lov nr. 905 af 16. december 1998 om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonale i Grønland skal Rigsadvokaten afgive en årlig beretning om behandlingen af de sager, der er nævnt i lovens kapitel 2 og 3. Det drejer sig om behandlingen af klager over politipersonalets adfærd i tjenesten, behandlingen af kriminalsager imod politipersonale samt undersøgelser af tilfælde, hvor en person er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt.

I overensstemmelse hermed afgiver jeg herved beretning for året 2013.

I beretningen er medtaget Politiklagenævnet i Grønlands delberetning.

København, juni 2015

Ole Hasselgaard

1. Almindelig virksomhed i 2013

1.1 Indledning

Politiklagenævnssordningen i Grønland trådte i kraft den 1. januar 2000, og Rigsadvokaten har siden afgivet en årlig beretning om behandling af politiklagenævns-sager i Grønland. De tidligere beretninger er tilgængelige på anklage-myndighedens hjemmeside www.anklagemyndigheden.dk. Beretningerne for 2000, 2001 og 2002 indeholder en detaljeret gennemgang af det regelsæt, som ordningen bygger på, og en beskrivelse af politiets og anklage-myndighedens organisation og opgaver. Lov nr. 905 af 23. december 1998 om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonalet i Grønland med tilhørende bekendtgørelser og cirkulærer er optrykt i bilagsdelen til disse beretninger.

Ved lov nr. 305 af 30. april 2008, der trådte i kraft den 1. januar 2010, blev der vedtaget en ny retsplejelov for Grønland. Reglerne om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonalet i Grønland er dog fortsat reguleret særskilt i loven fra 1998.

I den nu foreliggende beretning er der foretaget en gennemgang af udvalgte politiklagenævns-sager fra 2013. Herudover indeholder beretningen sagsstatistik over de konkrete sager.

2. Sagsstatistik og konkrete klagesager

2.1 Statistik over indkomne politiklagenævnsager

Der er i 2013 indkommet 11 politiklagenævnsager mod 15 sager i 2012. Der er herudover iværksat én undersøgelse efter bestemmelsen i § 17, stk. 2, som omhandler sager, hvor personer er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt.

Tabel 1. Indkomne politiklagenævnsager hos politimesteren¹

Indkomne politiklagenævnsager i	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Klager over politipersonalets adfærd	17	9	12	8	6	9	8	8
Kriminalsager mod politipersonale ²⁾	9 (0)	14 (4)	14 (0)	10 (1)	11 (7)	8 (1)	7 (3)	3 (1)
Undersøgelser efter § 17, stk. 2	1	1	3	3	1	1	1	1
I alt sager omfattet af ordningen	27	24	29	21	18	18	16	12

Note:

1) Indkomne politiklagenævnsager hos Rigsadvokaten, se tabel 7

2) Færdselsager er anført i parentes.

2.2 Statistik over afgjorte og verserende politiklagenævnsager

Politimesteren i Grønland har i 2013 afgjort 14 politiklagenævnsager, mens der i 2012 blev afgjort 16 sager.

Tabel 2. Afgjorte politiklagenævnsager

Afgjort i	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Klager over politipersonalets adfærd	8	11	16	9	9	9	4	8
Kriminalsager mod politipersonale ¹⁾	8 (1)	5 (3)	18 (2)	13 (0)	8 (4)	7 (1)	11 (3)	5 (3)
Undersøgelser efter § 17, stk. 2	1	2	1	2	2	2	1	1
I alt omfattet af ordningen	17	18	35	24	19	18	16	14

Note:

1) Færdselsager er anført i parentes.

Ved årets udgang i 2013 verserede der 13 politiklagenævnsager ved Politimesteren i Grønland mod 19 sager i 2012.

Tabel 3. Verserende politiklagenævnsager pr. 31. december

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Adfærdsklager	10	9	8	6	10	9
Kriminalsager ¹⁾	11	7 (1)	11 (4)	10 (2)	8 (3)	3
Undersøgelser efter § 17, stk. 2	2	2	2	1	1	1
I alt	23	18	21	17	19	13

1) Færdssager er anført i parentes.

2.2.1 Statistik over afgjorte adfærdssager

Statistikken over afgjorte *adfærdssager* indeholder oplysninger om klager, der er forligt i politidistriktet (notitssager), tilbagekaldte klager og afviste klager. Endvidere indgår der oplysninger om sager, hvor der enten har været grundlag for at kritisere den enkelte polititjenestemand og/eller "systemet" eller grundlag for i øvrigt at beklage forholdet.

Der er i 2013 afgjort i alt 8 adfærdssager. I 7 af disse sager blev klagen afvist, mens den sidste sag blev afgjort som en notitssag. Afgørelserne er ikke påklaget til Rigsadvokaten.

Tabel 4. Afgjorte adfærdssager

Afgjorte adfærdssager i	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Klagen forligt i politidistriktet ¹⁾	2	0	0	1	1	0	2	1
Klagen tilbagekaldt	0	0	2	0	0	0	0	0
Klagen afvist som ubegrundet ²⁾	5	8	12	6	7	7	2	6
Ej kritik, men forholdet beklaget ³⁾	1	2	1	2	1	1	0	0
Grundlag for kritik ⁴⁾	0	0	1	0	0	0	0	0
Systemkritik ⁵⁾	0	0	0	0	0	0	0	0
Andet ⁶⁾	0	1	0	0	0	1	0	1
I alt	8	11	16	9	9	9	4	8

Noter:

- 1) Notitssager.
- 2) Gruppen omfatter bl.a. sager, der er grundløse, sager hvor undersøgelsen ikke har underbygget klagen, og sager hvor der er modstridende oplysninger ("uafgjort").
- 3) Gruppen omfatter sager, hvor forholdet er beklaget over for klager, selvom der ikke har været grundlag for kritik af polititjenestemandens adfærd.
- 4) Gruppen omfatter sager, hvor der er udtalt kritik af polititjenestemandens adfærd.
- 5) Gruppen omfatter bl.a. sager, hvor der er udtalt kritik af tilrettelæggelsen af generelle procedurer.
- 6) Gruppen omfatter bl.a. sager, hvor sagen er blevet henlagt eller afvist som forældet.

2.2.2 Statistik over afgjorte kriminalsager

Statistikken over afgjorte *kriminalsager* indeholder oplysninger om sager, hvor anmeldelsen er afvist uden realitetsbehandling, og sager, hvor efterforskningen er indstillet, eller påtale er opgivet. Endvidere indgår der oplysninger om de sager, hvor politimesteren eller Rigsadvokaten har fundet, at der var tiltalegrundlag.

Der er afgjort 5 kriminalsager i 2013, heraf 3 færdselssager.

Der fandtes tiltalegrundlag i én af de 5 sager. I denne sag blev der rejst tiltale mod en politiassistent for vold efter kriminallovens § 88. Den pågældende sag er nærmere omtalt i [afsnit 3.3](#).

Table 5. Afgjorte kriminalsager

Afgjorte kriminalsager i	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Anmeldelsen afvist ¹⁾	2	0	2	3	1	1	0	1
Efterforskning indstillet/ påtale opgivet ²⁾³⁾	4 (1)	3 (2)	11	9	4 (1)	2	7	3 (3)
Tiltalegrundlag ⁴⁾	2	1 (1)	2 (2)	1	3 (3)	4 (1)	3 (2)	1
Andet ⁵⁾	0	1	3	0	0	0	1	0
I alt	8 (1)	5 (3)	18 (2)	13 (0)	8 (4)	7 (1)	11 (2)	5 (3)

Noter:

1) Afvisning efter retsplejelovens § 337, stk. 2.

2) Færdselssager er anført i parentes.

3) Gruppen omfatter både sager, hvor efterforskning er indstillet efter retsplejelovens 338, stk. 3 (ikke-sigtede personer), og sager hvor påtale er opgivet efter retsplejelovens § 312 (sigtede personer).

4) Gruppen omfatter sager, hvor der er rejst tiltale, udsendt bødeforelæg eller meddelt advarsel.

5) Gruppen omfatter bl.a. sager, der er tilbagekaldt, bagatelsager (færdselssager) m.v.

Der er i 2013 truffet afgørelse i én sag, der er behandlet efter § 17, stk. 2 (undersøgelser hvor en person er afdøet ved døden eller er kommet alvorlig til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets vare-tægt). Den pågældende sag er nærmere beskrevet i afsnit 3.4 i beretningen for 2012.

Table 6. Afgjorte undersøgelsessager efter § 17, stk. 2

Afgjorte sager efter § 17, stk. 2 i	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Efterforskningen indstillet	1	2	1	2	2	0	1	1
Andet	0	0	0	0	0	2	0	0
I alt	1	2	1	2	2	2	1	1

2.3 Statistik over sager afgjort af Rigsadvokaten

Der er i 2013 ikke indkommet kriminalsager til behandling i 1. instans hos Rigsadvokaten. Rigsadvokaten har endvidere ikke modtaget klager over politimesterens afgørelser i beretningsåret.

Tabel 7. Fordelingen af indkomne politiklagenævnsager hos Rigsadvokaten

Sag indkommet i	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sagen påklaget af								
– <i>polititjenestemanden</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
– <i>borgeren</i>	0	0	1	1	0	0	0	0
– <i>politiklagenævnet</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Sager behandlet af Rigsadvokaten								
i 1. instans	2	2	3	0	0	0	1	0
I alt	2	2	4	1	0	0	1	0

3. Gennemgang af konkrete sager

Gennemgangen af konkrete sager har til formål at belyse nogle typiske sager, der er behandlet i 2013.

3.1 Lovens kapitel 2 – adfærdsklager

Politimesteren har i 2013 afgjort 8 klager over politipersonalets adfærd i tjenesten. En af disse klager er behandlet som notitssag. Der er i dette afsnit beskrevet 5 adfærdssager.

Eksempel 1

Klage over sprogbrug og brud på tavshedspligten

(55PM-00173-00012-11)

K havde anmeldt en overtrædelse af hundeloven til politiet og var i den anledning til afhøring på politistationen. K klagede over, at en politiassistent P havde blandet sig i afhøringen af hende og i den forbindelse havde råbt til hende, at hun skulle holde sin mund/kæft eller lignende. K klagede endvidere over, at P havde overtrådt sin tavshedspligt ved at omtale den pågældende sag om overtrædelse af hundeloven i privat sammenhæng.

Det fremgik bl.a. af P's udtalelse til sagen, at hun havde talt med K om sagen, men at hun ikke huskede at have råbt til hende eller at have bedt hende om at holde sin mund eller lignende.

Idet der var tale om påstand mod påstand, fandt politimesteren ikke med den fornødne sikkerhed at kunne lægge til grund, at P havde udtalt sig som anført af K. På den baggrund fandt politimesteren ikke, at der var fuldt tilstrækkeligt grundlag for at kritisere P's adfærd.

Politimesteren fandt heller ikke anledning til at udtale kritik i anledning af klagen over brud på tavshedspligten. Politimesteren lagde herved vægt på, at den pågældende sag om overtrædelse af hundeloven var omtalt og alment kendt i lokalsamfundet, og at P ikke havde været sagsbehandler i den pågældende sag. Politimesteren fandt på den baggrund, at P som enhver anden borger havde ret til at drøfte sagen med andre. Det var endvidere politimesterens opfattelse, at der ikke var grundlag for at mistænke P for i den forbindelse at have videregivet fortrolige oplysninger.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Klage over politiets magtanvendelse i forbindelse med en anholdelse*(55PM-00173-00002-13)*

K klagede over politiets magtanvendelse i forbindelse med en anholdelse.

Det fremgik af sagen, at politiet havde modtaget en anmeldelse om gadeuorden. En patruljevogn med politiassistenterne P1 og P2 blev herefter sendt til stedet, hvor de traf K, der var voldsom og opfarende. Da patruljen ikke kunne bringe K til ro, blev det besluttet at anholde hende. Hun blev efterfølgende ilagt håndjern og transporteret til detentionen.

P1 og P2 forklarede blandt andet, at K havde gjort kraftig modstand under anholdelsen og i forbindelse med, at hun blev ilagt håndjern. Endvidere havde K under transporten til detentionen fortsat været voldsom og opfarende. På den baggrund havde det været nødvendigt at anvende en del magt.

Det fremgik af sagen, at K var blevet indkaldt til en afhøring for at uddybe den indgivne klage, men at hun undlod at møde op til afhøringen uden at melde afbud.

Politimesteren afviste klagen som ubegrundet, idet han på baggrund af forklaringerne fra P1 og P2 lagde til grund, at den magt, som P1 og P2 havde anvendt, havde været nødvendig for at kunne gennemføre en i øvrigt berettiget anholdelse.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Eksempel 2**Klage over politiets magtanvendelse i forbindelse med en anholdelse***(55 PM-00173-0007-12)*

K klagede over politiets magtanvendelse i forbindelse med en anholdelse. K anførte i sin klage blandt andet, at han blev væltet på jorden, og at hans arm blev vredet om.

Det fremgik af sagen, at politiet en aften blev tilkaldt til husspektakler/gadeuorden. En patrulje med politibetjent P og to reservebetjente kørte til stedet, hvor K var til stede sammen med flere andre personer. K var beruset, larmende og urolig, og han blandede sig i flere tilfælde i den politiforretning, som blev foretaget på stedet. På den baggrund besluttede P at foretage anholdelse af K.

P forklarede blandt andet, at anholdelsen af K forløb roligt, og at det derfor ikke havde været nødvendigt at anvende fysisk magt.

Det fremgik af sagen, at K var blevet indkaldt til en afhøring for at uddybe den indgivne klage, men at han to gange undlod at møde op til afhøringen uden at melde afbud.

Politimesteren afviste klagen som ubegrundet, idet han på baggrund af for-

Eksempel 3

klaringen fra P ikke kunne lægge til grund, at P havde udvist en kritisabel adfærd i forbindelse med anholdelsen af K

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Eksempel 4

Klage over politiets magtanvendelse og sprogbrug i forbindelse med en anholdelse

(J.nr. 55PM-00173-00002-12)

Politiet modtog en anmeldelse om, at en bil tilhørende klager K stod uhenigtsmæssigt parkeret. Anmeldelsen var indgivet af K's nabo, og det fremgik af sagen, at der gennem længere tid havde været en nabostrid mellem K og naboen vedrørende parkeringsforholdene på stedet.

På baggrund af anmeldelsen kørte en politiassistent P til stedet, hvor han traf K på dennes bopæl. P bad K om at fjerne sin bil, hvilket K nægtede. K hidsede sig op og anvendte skældsord om sin nabo, hvorefter han kaldte P for racist. Herefter foretog P anholdelse af K. P anvendte i den forbindelse peberspray. Efterfølgende tilkaldte P assistance fra øvrige polititjenestemænd, og da de øvrige polititjenestemænd ankom til stedet, blev K lagt på gulvet og iført håndjern.

K klagede over P's adfærd i forbindelse med episoden. I klagen anførte K blandt andet, at P ikke havde haft tilstrækkeligt grundlag for at henvende sig til K i dennes private hjem. Endvidere anførte K, at der under anholdelsen blev anvendt unødvendig magt, og at P's sprogbrug havde været upassende.

K blev tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 37 – krænkelse af offentlig myndighed – i anledning af den omhandlede episode. Han blev efterfølgende dømt for at have udtalt, at P var racist eller lignende.

Klagesagen, som havde afventet kriminalsagen, blev herefter afgjort på grundlag af de indenretlige forklaringer, der var afgivet i forbindelse med kriminalsagen mod K.

I sin indstilling til politiklagenævnet lagde politimesteren blandt andet til grund, at P retmæssigt havde indfundet sig hos K i tjenstligt øjemed, hvorefter K havde hidsset sig op og talt nedsættende om naboen. Politimesteren lagde endvidere til grund, at K – efter at have kaldt P for racist – modsatte sig den af P iværksatte anholdelse.

Politimesteren fandt ikke grundlag for at kritisere P's adfærd i forbindelse med anholdelsen af K. Politimesteren fandt således ikke, at P havde anvendt unødigt magt i forbindelse med anholdelsen, idet K ved at modsætte sig anholdelsen selv havde givet anledning til den magtanvendelse, som fandt sted. End-

videre fandt politimesteren på baggrund af sagens oplysninger ikke at kunne lægge til grund, at P havde anvendt upassende sprogbrug.

Politiklagenævnet lagde til grund, at der mellem K og dennes nabo havde bestået en årelang strid vedrørende tilkørselsforholdene til naboens ejendom. Nævnet bemærkede, at en sådan naboretlig strid er af civilretlig karakter og ikke i sig selv kan danne grundlag for en politiforretning. Det var nævnets opfattelse, at P på foranledning af K's nabo den pågældende dag havde indfundet sig på K's ejendom, selvom der ikke forelå en akut situation, der kunne danne grundlag for en politiforretning, og nævnet fandt dette forhold kritisabelt. Politiklagenævnet var i øvrigt enig i den del af politimesterens afgørelse, der vedrørte P's adfærd i forbindelse med anholdelsen af K.

Politimesteren traf afgørelse i sagen i overensstemmelse med indstillingen til politiklagenævnet. Politimesteren tilføjede, at det var hans opfattelse, at politiklagenævnets bemærkninger angående grundlaget for den pågældende politiforretning vedrørte spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af politiets dispositioner. Politimesteren oplyste i den forbindelse, at behandlingen af klager over politiets dispositioner falder uden for politiklagenævnets kompetence. Politimesteren bemærkede i øvrigt, at den pågældende politimæssige disposition efter hans opfattelse ikke kunne anses som uretmæssig. I den forbindelse lagde politimesteren vægt på P's forklaring om, at han på baggrund af en konkret vurdering af hensigtsmæssigheden af K's parkering havde fundet det nødvendigt at anmode K om at flytte bilen, således at brandkøretøjer kunne komme forbi.

Eksempel 5

Klage over, at en kommunefoged mødte beruset op til en politiforretning (notitssag)

(55PM-00173-0004-13)

En borger klagede over, at en kommunefoged var mødt beruset op på borge-rens bopæl i forbindelse med en politiforretning.

Kommunefogeden forklarede, at han inden ankomsten til stedet havde indtaget nogle få genstande. Han beklagede, at der derved var opstået en situation, hvor det kunne opfattes således, at han grundet indtagelse af alkohol ikke havde været i stand til at varetage stillingen som kommunefoged. Kommunefogeden oplyste samtidig, at han var den eneste kommunefoged i bygden, og at tjenestehandlingen alternativt ikke havde været mulig at gennemføre.

Sagen blev afgjort ved en samtale mellem borgeren og en overordnet politi-tjenestemand. Kommunefogedens beklagelse af situationen blev taget til efter-

retning af borgeren, der var indforstået med, at der ikke blev foretaget yderligere i sagen.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

3.2 Lovens kapitel 3 – kriminalsager

Efter bestemmelsen i § 17, stk. 1, iværksætter politimesteren efter anmeldelse eller af egen drift efterforskning, når der er en rimelig formodning om, at politipersonale i tjenesten har begået en kriminel handling.

Efterforskningen iværksættes i almindelighed på grundlag af en anmeldelse fra en borger. Politimesteren indleder imidlertid også en efterforskning, når politiet bliver bekendt med oplysninger om et formodet kriminelt forhold.

Der er afgjort 5 kriminalsager i 2013.

Der er i dette afsnit beskrevet 2 sager, hvor efterforskningen er iværksat på grundlag af en anmeldelse fra en borger.

Eksempel 1

Anmeldelse mod politibetjent for afgivelse af falsk forklaring

(55PM-00174-0001-13)

En borger B anmeldte politibetjent P for falsk forklaring i forbindelse med en kriminalsag, hvor B bl.a. var blevet dømt for krænkelse af offentlig myndighed ved at true P. B anførte, at P's motiv for at afgive falsk forklaring skulle have været, at han var interesseret i B's kone.

Det fremgik af domsudskriften i den pågældende sag, at både P og en anden politibetjent under sagens behandling i kredsretten havde forklaret, at B havde truet P. Endvidere fremgik det, at B havde forklaret, at han ikke kunne huske noget fra episoden på grund af beruselse. B blev af kredsretten fundet skyldig i forholdet.

Kredsrettens dom blev af B anket til Grønlands Landsret. I det forhold, hvor B var blevet dømt for krænkelse af offentlig myndighed ved at true P, påstod B imidlertid stadfæstelse af kredsrettens bevisresultat.

På denne baggrund lagde politimesteren til grund, at P ikke havde afgivet falsk forklaring i kriminalsagen mod B, og afviste B's anmeldelse.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

B blev efterfølgende sigtet for falsk anmeldelse.

Påkørsel af brugsstjålet køretøj i forbindelse med eftersættelse

(55PM—00172-00004-12)

Politiassistent P og en reservepolitibetjent foretog i et patruljekøretøj eftersættelse af en brugsstjålet bil. Patruljekøretøjet, der blev ført af P, påkørte i den forbindelse den brugsstjålne bil.

Politimesteren lagde til grund, at P umiddelbart inden påkørslen havde nedsat hastigheden væsentligt på patruljekøretøjet. Politimesteren lagde endvidere til grund, at årsagen til påkørslen var, at det eftersatte køretøj havde foretaget en pludselig opbremsning, og at der var glat føre på stedet. P kunne derfor ikke nå at standse patruljekøretøjet, der herefter med lav fart fortsatte ind i bagenden på det eftersatte køretøj.

Politimesteren bemærkede i øvrigt, at P's udrykningskørsel havde været nødvendig og forsvarlig, idet det eftersatte køretøj blev ført hasarderet og med høj fart

Politimesteren indstillede herefter efterforskningen i sagen, idet der ikke var en rimelig formodning for, at P havde overtrådt færdselsloven.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Eksempel 2

Supplerende oplysninger vedrørende sager omtalt i tidligere beretninger

Beretningen for 2010-11

Trusler fremsat i forbindelse med indtransport af anholdte

(55PM-00174-00014-08, eksempel 2, side 25f.)

Politiassistent P blev tiltalt for at have fremsat trusler mod en anholdt. P blev efterfølgende dømt til anbringelse i anstalt for domfældte i 30 dage. Foranstaltningen blev gjort betinget.

3.3 Sager som politimesteren har indledt af egen drift

Der er i dette afsnit beskrevet én kriminalsag, hvor politimesteren efter bestemmelsen i § 17, stk. 1, har indledt efterforskning af egen drift.

Vold imod anholdt

(55PM-00174-00002-13)

Politimesteren modtog via ledelsen i en politiregion underretning om, at to politibetjente – P2 og P3 – havde rettet henvendelse til ledelsen i regionen, idet

Eksempel 1

de på en vagt havde gjort iagttagelser, der tydede på, at politiassistent P havde slået en anholdt A.

Politimesteren indledte herefter en efterforskning i sagen.

P2 og P3 forklarede, at de havde hørt en lyd, der lød som en lussing, fra et afhøringslokale, hvor P gennemførte en afhøring af A. De gik hen til afhøringslokalet, hvor de så, at A tog sig til kinden. P2 oplyste, at A havde sagt, at han var blevet slået. P3 oplyste, at hun havde hørt P spørge A, om han skulle have en lussing til.

A forklarede, at han under afhøringen havde fået en lussing af P, og at P havde spurgt, om han skulle have en lussing til.

P nægtede sig skyldig og forklarede, at han umiddelbart før P2 og P3 kom til afhøringslokalet som en reaktion på provokationer fra A havde slået sig selv på lårene med begge hænder, hvorefter han havde sagt til A, at han kunne komme tilbage til detentionen, hvis han ikke slappede af.

Politimesteren rejste tiltale mod P for vold efter kriminallovens § 88.

Politiklagenævnet var enig i politimesterens afgørelse.

P blev efterfølgende dømt til anbringelse i anstalt for domfældte i 30 dage. Der blev ikke fundet grundlag for at gøre foranstaltningen betinget.

3.4 Undersøgelser omfattet af § 17, stk. 2

Der er i 2013 afgjort én sag efter lovens § 17, stk. 2, som vedrører sager, hvor en person er afdøet ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt. Sagen er omtalt som eksempel 1 i afsnit 3.4 i Rigsadvokatens beretning for 2012.

Herudover er der i 2013 indgået én sag vedrørende lovens § 17, stk. 2, som er afgjort i 2014. Sagen er omtalt nedenfor.

Eksempel 1

Selvmordsforsøg i politiets detention

(55PM-00175-00001-13)

Politiet anholdt en kvinde, K, der var sigtet for at have stukket en mand med kniv. Patruljen skønnede hende alkoholpåvirket i let til middel grad, grådkvalt og uegnet til afhøring.

I forbindelse med anholdelsen blev det vurderet, at K ikke var i besiddelse af genstande egnede til vold eller flugt, idet hun var iført kropsnært tøj.

Det fremgik af sagen, at sundhedsvæsenet i byen var optaget af at behandle den mand, der var blevet stukket af K. Derfor besluttede politiet, at K skulle venterumsanbringes i politiets detention under skærpet tilsyn, indtil en læge

havde undersøgt hende og i øvrigt skønnet hende egnet til detentionsanbringelse.

Der blev løbende foretaget fysisk tilsyn med K under detentionsanbringelsen. K blev i den forbindelse skønnet lettere hysterisk og grådkvalt. I forbindelse med foretagelse af et af tilsynene blev den pågældende politiassistent, P1, telefonisk kontaktet af den vagthavende. På grund af K's højlydte gråd havde P1 svært ved at høre telefonsamtalen, hvorfor han gik lidt væk fra detentionen. Kort efter kom politiassistent P2 til stedet, hvor han konstaterede, at K lå på madrassen i detentionen uden at bevæge sig. P2 gik straks ind i detentionen og konstaterede, at K havde viklet sine benklæder om halsen. P2 fjernede benklæderne fra K's hals og tilkaldte P1. K blev skønnet bevidstløs, uden vejtrækning og ukontaktbar, men med tydelig puls. P1 begyndte straks at yde førstehjælp, mens P2 rekvirerede en lægeambulance. Førstehjælpen bestod blandt andet af kunstigt åndedræt og hjertemassage. Efter kort tids førstehjælp trak K igen vejret, hvorefter hun blev lagt i en sidelejestilling og løbende overvåget af P1 og P2. K blev efterfølgende kørt til sygehuset. K overlevede selvmordsforsøget.

Politimesteren iværksatte en undersøgelse i anledning af selvmordsforsøget.

Politimesteren standsede efterfølgende efterforskningen, idet politimesteren ikke fandt, at det involverede politipersonale havde handlet kritisabelt. Politimesteren lagde blandt andet vægt på, at det ikke havde været muligt at få en læge til at tilse K inden venterumsanbringelsen. Politimesteren lagde endvidere vægt på, at K inden anbringelsen blev besigtiget og skønnet uden besiddelse af genstande, der var egnet til vold og flugt. Derudover lagde politimesteren vægt på, at der i forbindelse med venterumsanbringelsen blev foretaget flere fysiske tilsyn med K. Politimesteren fandt endelig, at den iværksatte førstehjælp havde været korrekt.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

3.5 Sager behandlet af Rigsadvokaten

Der er i kapitel 5 i lov om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonale i Grønland indsat regler om Rigsadvokatens behandling af adfærdsklager og kriminalsager vedrørende politimesteren eller politipersonale, som gør tjeneste ved politimesterembedet (embedets juridiske personale og et mindre antal polititjenestemænd, der gør tjeneste i politimesterembedets sekretariat). Rigsadvokaten har efter loven også mulighed for at bemyndige en statsadvokat til at foretage efterforskningen i disse sager, men har indtil videre valgt selv at behandle sådanne sager.

Rigsadvokaten har i 2013 ikke modtaget sager til behandling i 1. instans. Rigsadvokaten har endvidere ikke modtaget klager over politimesterens afgørelser i beretningsåret.

Supplerende oplysninger vedrørende sager omtalt i tidligere beretninger

Beretningen for 2012

Mulig overtrædelse af kriminalloven i forbindelse med benyttelse af tjenestemobiltelefon

(RA-2012-362-0006, eksempel 1, side 23)

I forbindelse med en gennemgang af politikredsens telefonregninger for tjenestetelefoner konstaterede politimesteren, at der på en af telefonerne tilhørende en vicepolitikkommissær P havde været et uforholdsmæssigt stort internetforbrug. Politimesteren indstillede på baggrund heraf til Rigspolitiet, at der blev iværksat disciplinærfølgning mod P. På baggrund af indberetningen resolverede Rigspolitiet imidlertid, at Rigsadvokaten skulle anmodes om at undersøge, om der forelå et strafbart forhold. Det fremgik af sagen, at politimesteren fandt, at han var inhabil i den konkrete sag.

Rigsadvokaten undersøgte herefter, om P ved sit forbrug på sin tjenestemobiltelefon havde begået en lovovertrædelse i form af en berigelsesforbrydelse efter den grønlandske kriminallovs kapitel 23 om formueforbrydelser, eller om der forelå tjenestemisbrug eller tjenesteforsømmelse efter bestemmelserne i kriminallovens § 49 eller § 55.

Rigsadvokaten besluttede at indstille efterforskningen i sagen, idet der ikke var rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, var begået. Rigsadvokaten lagde blandt andet vægt på, at det ikke kunne lægges til grund, at P havde modtaget instruktion om retningslinjerne for anvendelse af tjenestemobiltelefonen. Rigsadvokaten lagde endvidere vægt på, at det ikke var muligt nærmere at bestemme typen og omfanget af dataforbruget.

Derudover oplyste Rigsadvokaten, at det i tilfælde af tjenstlige forsømmelser og tilsidesættelse af tjenestepligter i reglen vil blive anset for tilstrækkeligt at gøre et disciplinært ansvar gældende, således at strafferetlige sanktioner kun søges pålagt i grovere tilfælde. Rigsadvokaten bemærkede i den forbindelse, at et mindre privat brug af en tjenestemobiltelefon ikke kan betragtes som et grovere tilfælde.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

P blev under sagens behandling efter ansøgning meddelt orlov. Han blev efterfølgende efter ansøgning meddelt afsked, hvorfor sagen ikke har medført en disciplinær reaktion.

Politiklagenævnet i Grønlands delberetning 2013

Politiklagenævnet i Grønland har i 2013 modtaget 14 nye sager, der har fordelt sig på følgende sagskategorier:

Indkomne sager:	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Notitssager	0	0	0	2	1	0	0
Adfærdsklager	8	6	5	6	6	15	7
Kriminalsager	3	8	6	2	9	14	7
17,2-sager	1	3	2	1	1	2	2
Færdselsager	1	5	1	5	0	0	4
Undersøgelsessager	1	1	1	2	2	0	0
Sager i alt	14	23	15	18	19	31	20

Nævnet har i årets løb afgjort 14 sager, der fordeler sig således:

Afgjorte sager :	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Notitssager	1	0	0	2	1	0	1
Adfærdsklager	7	3	9	5	8	15	10
Kriminalsager	3	8	5	2	10	18	5
17,2-sager	1	2	2	1	1	2	2
Færdselsager	2	3	1	5	0	0	5
Undersøgelsessager	0	1	1	3	0	0	0
Sager i alt	14	17	18	18	20	35	23

Ved årets udløb verserede for nævnet 14 sager, der afventede indstilling til afgørelse fra Politimesteren i Grønland, hvoraf 1 er blevet afgjort af nævnet i januar 2014, og yderligere 1 indstilling er modtaget men endnu ikke behandlet i nævnet. Af de verserende sager er 1 fra 2012 og resten indgået i 2013.

Opstramning af sagsbehandlingstiden ved politimesterembedet er således fortsat i 2013.

I 2013 ligger klagesagstallet fortsat under gennemsnittet af indkomne sager

siden ordningens indførelse i 2000, men klagesagstallet pr. indbygger i forhold til Danmark er dog fortsat noget højere.

Der er i 1 af de 3 afgjorte kriminalsager rejst tiltale mod en polititjenestemand for vold ved at have tildelt en anholdt en lussing i forbindelse med en afhøring. I de andre 2 kriminalsager er efterforskningen indstillet, idet der ikke har været rimelig formodning for, at et kriminelt forhold var begået.

I 1 af de afgjorte adfærdssager, der blev afgjort som notitssag, er der fundet anledning til at beklage en polititjenestemandes adfærd, mens der i 6 af de afgjorte sager ikke har været grundlag for hverken kritik eller beklagelse.

Nævnet har været uenig i 1 af indstillingerne i adfærdssagerne, hvor nævnet har fundet det kritisabelt, at en politiassistent indfinder sig på en ejendom – hvor der har bestået en årelang nabostrid – uden at dette var begrundet i en særlig akut situation forskellig fra handlemønstrene i parternes langvarige konflikt, der kunne danne grundlag for en politiforretning. Politimesteren har i afgørelsen ikke fundet anledning til at udtale kritik, da politimesteren har anset dette forhold for at være et spørgsmål om hensigtsmæssigheden af politiets dispositioner, hvilket spørgsmål ikke er omfattet af nævnets kompetence. Nævnet har efter omstændighederne besluttet ikke at påklage politimesterens afgørelse til Rigsadvokaten.

I § 17, stk. 2-sagen om tilskadekomst i politiets varetægt, er der ikke fundet anledning til kritik.

Bortset fra ovennævnte adfærdssag har nævnet i alle sager været enig med politimesteren i bevisbedømmelsen og sagernes afgørelse.

Politiklagenævnet har i årets løb afholdt 6 møder til afgørelse af sager og har herudover afgjort sager på skriftligt grundlag.

Nævnet har i årets løb haft et meget tilfredsstillende samarbejde med Politimesteren i Grønland og Rigsadvokaten.

Ved årsskiftet fratrådte advokat Jesper Müller som formand, og undertegnede tiltrådte pr. 1. januar 2014 som formand. Som ny suppleant for formanden er beskikket advokat Jens Paulsen.

Nuuk, den 12. februar 2014

Formand for Politiklagenævnet i Grønland:

Anita Strauss Sørensen

Stikordsregister

Adfærdsklager

Adfærdsklager 2000.9f, 2000.16f, 2000.51ff, 2001.14f, 2002.13f, 2002.32ff, 2003.14ff, 2004.14ff, 2005.13ff, 2006.13ff, 2009.10f, 2009.13ff, 2011.14ff, 2012.12.ff, 2013.12ff

- anden ukorrekt adfærd 2000.51f, 2002.32ff, 2009.18, 2011.16f, 2011.17f, 2011.19, 2012.13f
- magtanvendelse 2001.43f, 2002.37f, 2003.14f, 2004.15, 2005.14f, 2006.15f, 2009.14f, 2009.15f, 2011.15, 2011.16, 2011.18f, 2011.19f, 2011.21f, 2012.12f, 2013.13ff
- notitssager 2000.16f, 2001.14, 2002.13f, 2012.13f, 2013.15f
- over for dispositionsklager 2000.43f, 2001.41f, 2013.14f
- sagens afgørelse 2000.21f, 2000.45, 2001.20f, 2002.18f
- sprogbrug 2001.44ff, 2001.59f, 2002.33f, 2003.15, 2004.14, 2004.15, 2005.13f, 2006.14f, 2009.13f, 2009.16f, 2013.12, 2013.14f
- tavshedspligt 2009.13f, 2013.12
- åbenbart grundløs 2000.52

Anklagemyndighedens opbygning 2002.23ff

- Politimesteren i Grønland 2000.30, 2001.28, 2002.24f
- Rigsadvokaten 2000.30, 2001.28, 2002.24f

Bisidderbeskikkelse

- i adfærdsklagesager 2000.47f, 2001.15, 2002.14f
- i kriminalsager 2000.48ff, 2001.18, 2002.15f

Delberetning fra Politiklagenævnet 2000.63ff, 2001.57ff, 2002.43ff, 2003.24f, 2004.25ff, 2005.22, 2006.24, 2009.33ff, 2009.36f, 2011.33f, 2011.35ff, 2012.24, 2013.22f

Disciplinærsager 2000.23ff, 2001.22f, 2002.19ff, 2011.26, 2011.28, 2013.20f

Efterforskning

- § 17, stk. 1 2004.16, 2009.33ff, 2009.36f, 2011.27ff, 2012.19ff, 2013.17f
- § 17, stk. 2 2000.10, 2000.17, 2000.22, 2000.36f, 2000.58ff, 2001.15, 2012.22, 2001.21, 2001.51ff, 2002.14f, 2002.39ff, 2003.18f, 2004.18ff, 2005.20f, 2006.21f, 2009.6ff, 2009.26ff, 2011.29ff, 2013.18f
- afgørelsen 2000.32, 2000.45, 2001.30
- politiklagenævnets anmodning 2000.15, 2000.44f, 2000.53, 2000.63f, 2001.13, 2001.42, 2001.56, 2001.58, 2002.39f

Færdselsloven

- mindre færdselsuheld *2000.57f, 2000.64, 2001.46f, 2001.58f, 2012.18*
- færdselssager *2000.47f, 2002.38f, 2003.17f, 2011.23f, 2012.14f, 2012.18f, 2013.17*
- færdselsuheld *2000.56, 2002.38f, 2003.18, 2009.21f*

Inhabilitet *2000.50*

Initiativsager *2000.44, 2000.62, 2001.49f, 2001.56, 2002.41f, 2004, 16f, 2005.19, 2006.19f*

Klageadgang *2000.20, 2000.32, 2000.39f, 2000.50, 2001.18f, 2001.30, 2001.35f, 2002.15f*

Klageordninger *2000.30ff, 2001.29ff, 2002.24ff*

Kriminalloven

- andre anmeldelser *2000.54, 2000.56, 2001.50f, 2002.34ff, 2011.25f, 2011.26, 2012.17, 2012.20f*
- anmeldelser om vold *2001.48ff, 2001.56, 2001.60f, 2002.34ff, 2004.17, 2011.22f, 2012,15ff, 2013.17f*
- kriminalsager *2000.10, 2000.17, 2000.22, 2000.45, 2000.54ff, 2001.15, 2001.21, 2001.46ff, 2002.14f, 2002.19f, 2002.26f, 2002.34f, 2003.16, 2004.15ff, 2005.17ff, 2006.18f, 2006.22, 2009.11ff, 2009.18ff, 2011.22f, 2012.14ff, 2013.16ff*
- kriminalsager ctr. klagesager *2000.44*

Notitssager *2000.52f, 2002.13f, 2011.14f, 2013.15f*

Omgørelsesfrister *2000.40, 2000.50, 2001.37*

Partsbegrebet *2000.39, 2001.35, 2002.26f*

Politiets opbygning *2000.27f, 2001.25f, 2002.22f*

Politiklagenævnet

- kompetenceområde *2000.15f, 2000.44ff, 2001.13f, 2002.12f, 2011.20, 2013.14f*
- nævnets sammensætning *2000.15, 2000.68, 2001.12, 2001.67, 2002.57, 2003.29, 2004.30, 2005.28, 2006.29*
- sagsgangen i klagenævns sag *2000.18f, 2000.20ff, 2001.16f, 2001.19ff, 2002.16ff*

Politiklagenævnensordningen

- begrebet "i tjenesten" *2000.43, 2001.39ff*
- væsentlige elementer *2000.14f, 2001.11f, 2002.10f*

Prioritering af kriminalsager og klagesager *2000.46f*

Rigsadvokatens behandling af klager *2000.41, 2001.37f, 2006.22, 2011.32, 2012.23, 2013.19f*

Statistiske oplysninger 2000.11f, 2000.63, 2001.9, 2001.38, 2001.57, 2002.8f, 2003.9f, 2004.9ff, 2005.9ff, 2006.9ffm, 2009.31f, 2012.8ff, 2013.8ff

- § 17, stk. 2 2000.33ff, 2001.33, 2002.29f, 2003.12, 2004.12, 2005.11, 2006.11, 2009.9ff, 2012.10f, 2013.10
- adfærdssager 2000.34, 2001.32, 2002.28f, 2003.10f, 2004.11, 2005.10, 2006.10, 2009.10f, 2012.9, 2013.9
- indkomne sager 2000.33, 2001.31, 2002.27f, 2003.9, 2004.9, 2005.9, 2006.10, 2009.9, 2012.8, 2013.8
- kriminalsager 2000.34f, 2001.33, 2002.29f, 2003.11f, 2004.12, 2005.11, 2006.11, 2009.9, 2009.11f, 2012.10, 2013.10
- visitationssager 2000.35ff, 2001.34

Systemkritik 2000.22, 2001.21

Tavhedspligt 2003.16, 2005.17, 2011.24f, 2013.12

Tilbagekaldte sager 2000.46, 2000.51f

Visitationssager 2001.34, 2002.30f, 2004.22ff

Vold 2003.17, 2004.17f, 2013.17f

Sagsregister

Rigsadvokatens j.nr.

RA-2012-362-0006

Politimesteren i Grønlands j.nr.

55PM-00173-00012-11

55PM-00173-00002-13

55 PM-00173-00007-12

55PM-00173-00002-12

55PM-00173-00004-13

55PM-00174-00001-13

55PM-00172-00004-12

55PM-00174-00014-08

55PM-00174-00002-13

55PM-00175-00001-13

Bilag

Bilag 1

Politiklagenævnet i Grønlands medlemmer pr. 1. januar 2013

Politiklagenævnet i Grønland
Fjeldvej 16
Postboks 59
3900 Nuuk

Formand:
Advokat Jesper Müller
Advokat Anita Strauss Sørensen (suppleant)

Indstillet af Grønlands Landsting:
Rudolf Heilmann
Steen Lynge (suppleant)

Indstillet af Grønlands Landsting:
Johanne Olsen
Nitta Lyberth (Suppleant)

Rigsadvokaten

Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Telefon 72 68 90 00

